

Varg *Canis lupus*

En del människor blir arga när de hör ordet varg. De kanske är rädda eller tänker på att vargar kan döda får och hundar. Andra tycker att vargen är ett spännande djur och tänker på hur starka, snabba och vackra de är. Vad tänker du när du hör ordet varg?

Kortfakta om vargen

Vikt: 35-55 kg

Mankhöjd: Upp till 90 cm

Parningstid: I februari-mars

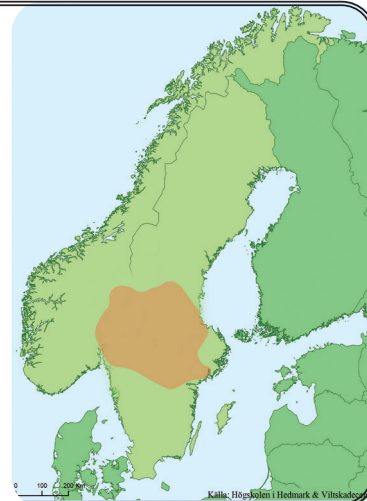
Ungar: 2-8 st föds i en lya i april-juni

Föda: Älg, rådjur och andra däggdjur

Livslängd: 10-15 år

Levnadssätt: Familjegrupp

Antal i sverige: ca 365 st

Vargfamiljen

Vargar lever i familjer som liknar våra egna familjer. Vargfamiljen består av två föräldrar och deras valpar. De flesta valpar lämnar flocken när de är ungefär ett år gamla. Men en del stannar kvar längre och hjälper sina föräldrar att ta hand om småsyskonen. Ofta kallas vargfamiljen flock.

Det område som vargfamiljen lever i kallas för ett revir. Genom att kissa, bajsa och krafsa på olika ställen visar föräldrarna att det är deras familjs revir. Familjen försvarar reviret mot andra vargar. De vaktar också mot hundar, därför skadas och dödas ibland hundar av vargar.

Parning och ungar

Vargens ungar kallas för valpar. De föds på våren, i april eller maj. När de föds väger de bara ungefär 400 gram. Mamman får oftast 2-6 valpar åt gången, men ibland fler. Valparna föds i en lya, som kan vara en utgrävd håla i marken, under ett par stora stenar eller i en grotta. Ibland kan lyan bara vara några buskar eller en grop i marken.

Vargar kan para sig och få ungar när de är ungefär två år gamla. Vargar i djurpark har ibland blivit 16 år gamla, men i det vilda är det ovanligt att de blir äldre än 10 år .

Föda

I Sverige äter vargarna mest älg. Men de kan också äta till exempel rådjur, bäver, grävling och får. En familj med vargar dödar ungefär 120 älgar varje år. Vi har väldigt många älgar i Sverige, så vargarna kommer inte att äta upp alla. Men på en del ställen finns det inte älgar så att det räcker både till vargar och människor som jagar. En vuxen varg kan äta upp till 9 kilo kött på en dag.

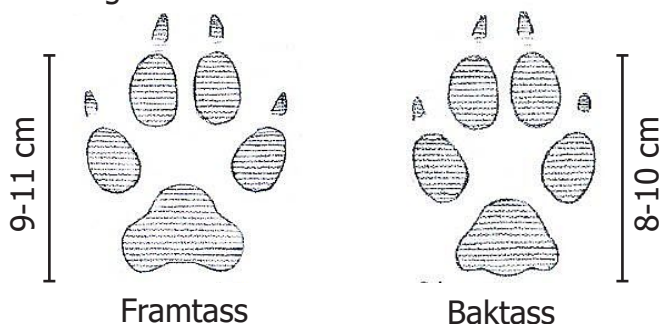
Utseende

Hundar kan vara väldigt lika vargar. Det är inte så konstigt eftersom hundar och vargar är släkt med varandra. De räknas som samma art och kan para sig och få ungar med varandra. En del hundraser, som sibirian husky och schäfer, kan vara väldigt svåra att skilja från vargar.

Men det finns saker som skiljer vargar från de flesta hundar. Vargar har ofta större huvud och hals. Färgen på vargarna är grå i vinterpälsen, med mer grågult och rödbrunt i sommarpälsen. Hakan och halsen är nästan alltid vita. De är oftast rödbruna bakom öronen. I andra länder finns vargar som är svarta eller vita.

Spår

Vargens spår ser ut som hundens, men vargen har oftast större tassar. Framtassen är lite större än baktassen hos vargen.

Läten

Det mest kända av de ljud som vargarna gör är deras ylande. Ylandet används på många olika sätt. Det är något som familjen kan göra för att hålla ihop eller för att skrämja bort andra vargar. Unga vargar kan också yla för att hitta en partner när de har flyttat från sin familj. Vargens yl kan höras över en mil bort.

Vargar kan också skälla för att varna varandra, eller ibland gny eller morra. Annars är de oftast tysta.

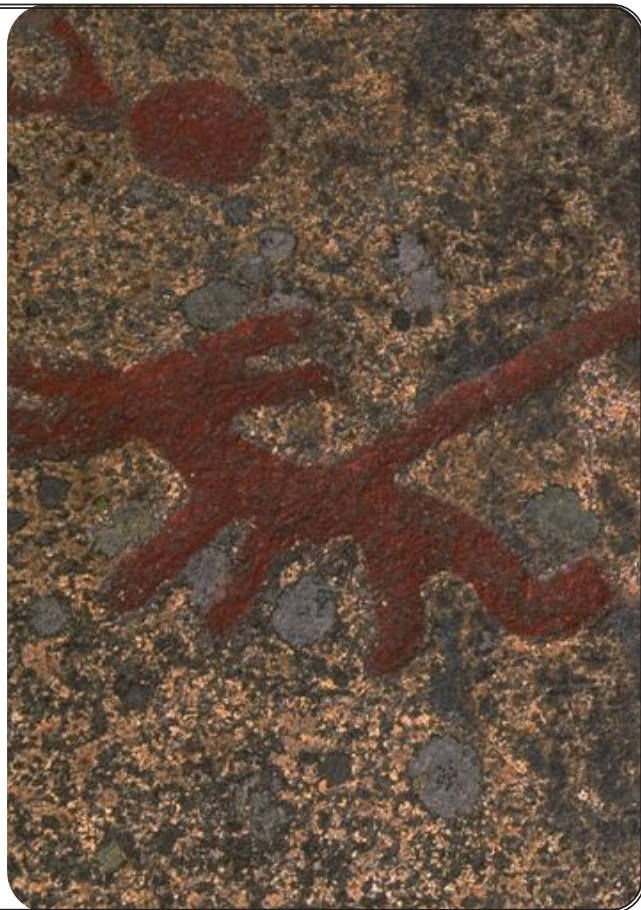

Vargens historia i Sverige

Vargarna kom till Sverige när istiden slutade för ungefär 10 000 år sedan. Längre fanns det vargar i hela landet. Sedan skaffade människorna får och andra husdjur. Då blev vargen ett hot, eftersom de ibland dödade de djur som människorna behövde. Därför började människor att jaga och döda vargar. De försvann till slut nästan helt från Sverige.

Senare ville många ha tillbaka vargar i våra skogar, och från år 1966 var det förbjudet att döda dem. Nu har vi vargar igen. De lever i mitten av landet, men kan dyka upp på besök lite varsomhelst.

År 2010 började man jaga varg igen, men nu kontrolleras jakten mer. Det är bestämt hur många vargar som får skjutas varje år och när de får skjutas.

Är vargar farliga?

En varg kan döda en vuxen älg, så den kan vara farlig för människor. Men de flesta vargar är rädda för människor och försöker att hålla sig långt borta från dem.

Senast en vild varg dödade människor i Sverige var år 1821 i Gysinge. Det var en varg som man hade haft instängd och sedan släppt ut i skogen. Den hade därför aldrig lärt sig att jaga själv.

(Vargen på bilden gäspar.)

